

D'esquerra a dreta, Paz Alcoverro, Boris Pena, Javier Oliver, la batllessa de Palma –Aina Calvo–, la regidora de Cultura –Nanda Ramon–, Xavier Gimeno, Teresa Alorda i Bartomeu Fiol.

En un Teatre Principal ple de gom a gom, el dia 20 de gener proppassat l'Ajuntament de Palma atorgà els premis Ciutat de Palma 2009, que els respectius jurats havien decidit durant el mateix dia. La nit abans, la ciutat visqué la tradicional revetlla, amb espectacles musicals –Nena Daconte, Herbes Dolces, Los Manolos, Fora des Sembrat, Lax'n'Busto, Tequila, Rosario, entre molts més– a les principals places del centre. Una gernació les va recórrer havent sopat, com marca la tradició, torrant embotit als nombrosos foguerons que es disposaren per la ciutat. Ni la pluja ni el fred no avortaren la festa gran palmesana. Després de la bauxa nocturna, el dia 20 –Sant Sebastià, patró de la ciutat– era el moment de la diada ciclista al matí –els ciutadans omplen els carrers amb les bicicletes, enguany unes 15.000 persones– i a les vuit del vespre arribà l'acte més social, cultural i més car-

Els Ciutat de Palma 2009

El dia del patró de la ciutat, l'ajuntament lliurà els tradicionals premis Ciutat de Palma.

regat de *glamour*: el lliurament dels premis literaris i de creació que porten el nom de la ciutat.

Com d'habitud, la presència de gent de la cultura i, sobretot, del món polític omplí el Teatre Principal. De fa uns

quants anys, els premis ja no es lliuren durant un sopar de gala, però l'acte continua tenint caràcter d'ocasió per al lluïment de bones vestimentes. La plana major del poder institucional de centre-esquerra hi era present: entre més, la batllessa de Palma, Aina Calvo, que exercia d'amfitriona; la presidenta del Consell de Mallorca, Francina Armengol; el president del govern, Francesc Antich; i una nodrida representació dels executius de les institucions respectives. Tots, acompanyats de centenars de ciutadans anònims, aplaudiren la concessió dels premis i gaudiren de l'actuació de la cantant –i també actriu– portuguesa Maria de Medeiros.

Els premiats. El premi de novel·la va recaure en l'obra *El temps a mitges* de Xavier Gimeno (Sitges, Garraf, 1959). Segons que explicà el mateix autor –premiat no fa gaire amb dos

Bartomeu Fiol va recollir, enmig d'una ovació, el premi de crítica literària

guardons literaris més-, la novel·la és “una reflexió sobre la relació dels humans amb el paisatge a través de la visió de Sitges des dels anys de postguerra [civil] fins a l'actualitat”. No és tant una visió dels fets històrics com la relació que s'estableix entre els protagonistes i el seu entorn. “No és un relat sobre fets històrics estrictament, ni sobre el medi, sinó sobre una relació estètica, de comunicació callada entre el paisatge i els qui hi vivim; i com l'acció humana deixa rastres en el paisatge i com aquest ens influeix i ens forma.”

El Ciutat de Palma de poesia va ser per a Jaume C. Pons Alorda (Caimari, Mallorca, 1984), amb l'obra *Cilici*. Tot i que l'autor no pogué ser-hi present per a recollir el guardó –era de viatge– féu arribar algunes valoracions sobre la seva obra. Pons Alorda ha volgut fer un homenatge a tres poetes –Andreu Vidal, Andreu Cloquell

i Àngel Terrón– que durant els anys 80 “feren una poesia revolucionària, i als quals admir profundament”. L'obra guanyadora és la segona part d'una trilogia que s'inicià amb *Els estris de la llum*, totes dues caracteritzades –com també ho serà la tercera– pel fet de ser “un element de transformació poètica en el qual es parla de destrucció, mort i cataclisme”.

El premi per a una obra d'animació independent va ser per a un grup d'estudiants francesos –que tampoc no es pogueren desplaçar a Palma–, autors de *3DGary*: Sébastien Eballard, Quentin Chaillet, Clément Soulmagnon i Yann Benedi. Es tracta d'un curt fet durant dos anys que presenta una estètica –segons explicació dels autors– “naïf sense passar pels tòpics d'aquesta estètica, amb una grafisme molt innovador i donant tonalitats diferents a cada seqüència”. Els quatre joves francesos es formaren a l'Escola Superior d'Informàtica de Comunicacions de Valenciennes. Val a dir que a Mallorca hi ha una gran afeció a aquestes obres d'animació virtual. La prova és que els estudiants del ram a la Universitat de les Illes Balears han produït nombroses obres i han obtingut diversos premis en aquest camp.

El premi d'arquitectura fou per als arquitectes Boris Pena i Javier Oliver, autors del remodelatge absolut d'un edifici originari de principi del segle XX on hi hagué un cinema –el Doré– reconvertit els anys 80 en una de les dues sales X de Palma –desaparegudes ambdues– i que amenaçava ruïna. A punt de caure sota les màquines que haurien destinat el solar a un edifici –com tants– sense ànima, els arquitectes s'encarregaren de dotar-lo de nova vida recuperant-ne la bella façana. Avui és un complex que acull diversos *lofts* en els quals s'empren materials nous.

Paz Alcoverro (Barcelona, 1969) s'endugué el Ciutat de Palma d'arts visuals, amb una obra de gran format que investiga i relaciona les noves tecnologies, com ara internet, amb la plàstica: es tracta d'imatges tretes d'internet i unes de pròpies de l'autora que es combinen, jugant amb transparències.

Finalment, el premi de la crítica literària va ser per al veterà poeta i crític Bartomeu Fiol, que, emocionat, anuncià que cedia a la ciutat la seva valuosa i molt nodrida biblioteca particular, entre els aplaudiments del públic.

Miquel Payeras

Trossos i mossos

Alfons Llorenç

Nolasc

Es diria que l'encalçava la Mare de Déu. No el deixaria reposar, contenen. Aniria a sa casa com una vella companya. Davallaria, sembla, del cel, cada tres per quatre, naturalment, a cavall d'una ben llambrejant ressèlica. Potser, com a bons amics, departien –sens dubte, en català, qui sap si farcit d'occitanismes. Tanta baixada a la Barcelona doscentista, tanta visita a Pere Nolasc era per a encarregar-li la fundació de l'orde de la Mercè de redempció de captius, la projecció d'un poble pràctic de viatjants

piadosos i de misericordiosos mercaders, “modus juste negociandi in gratiam mercatorum”; el temperament mercantil, el tarannà pactista i el seny jurídic confluïren en obra tan avançada i profitosa; la convergència de la cavalleriesitat de Jaume I, la ciència jurídica de Raimon de Penyafort i l'encesa caritat del ciutadà Nolasc, exponents de l'esperit de la Catalunya medieval.

La vila valenciana del Puig de Santa Maria, pels volts del 28 de gener, fa festa al comerciant Nolasc, ja santificat, amb un rebroll de sincretisme religiós: la benedicció i comunió de les calderes. Un ritu paraeucarístic propi del període carnestoltesc, hereu de la concepció de la caldera com a grial generador de vida i record de l'abundant

Sant Pere Nolasc

i agermanat menjar de l'Edat d'Or, que presidí el déu Saturn. La memòria a Nolasc, d'origen occità –un càtar encobert?–, que alliberava d'esclavituds, que ajudà al naixement del poble valencià, el qual, en sojornar amb el petit Jaume I sota el Pi de les Tres Branques a Campllong (Berguedà), segons Verdaguer, interpretà el reial somni de ser sobirà de tres reialmes:

“Veu Catalunya la gran/ fer-se més gran i més ampla,/ robant als moros València,/ prenent-los l'Illa Daurada./ Unides veu a les tres com les tres cordes d'una arpa,/ com les tres nimfes d'eixa mar,/ d'aqueix jardí les tres Gràcies.”

Periodista